Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Zaboravljeni heroji Domovinskog rata: Zdenko Horvat,branitelj Vukovara i zatočenik srpskog logora Stajićevo

Mario Strinavić · Thursday, November 14th, 2019

Zdenko Horvat jedan je od onih vukovarskih branitelja o kojima šira javnost mnogo ne zna iako je bio jedan od junaka obrane grada. Taj skromni, povučeni čovjek 90-milimetarskim topom „osa“,razorne moći, uništio je deset tenkova i jedan transporter jugoslavenske vojske.Otkriva nam dalje:

„Prvi tenk bio je najteži, najveći strah je bio. Ne mogu reći da nije bilo straha jer bi rekli ljudi da sam lud. Taj prvi tenk desio mi se na Sajmištu kod zapovjednika **Stjepana Sučića**.“

U obranu Vukovara krenuo je izMjesne zajednice „Stjepan Radić“ u Budžaku, dijelu Vukovara prema Vinkovcima. Zdenko je često sa svojim borcima kojima je bio zapovjednik išao u ispomoć na druge dijelove vukovarske bojišnice, bilo to na Sajmištu ili Trpinjskoj cesti. Gdje god bio, njegova „osa“ bila je strah i trepet za neprijateljsku vojsku. Kao i mnogi drugi, svjedočio je borbama za svaku kuću, svaku ulicu:

„To je bila soba, kupatilo… Znači, uđeš u sobu, ne znaš gdje je on, čistiš kuću po kuću. On ne zna gdje smo mi, pa ‘ko koga prije. Tako smo osvajali kuću po kuću. Obično ostane jedan, dva, a ovo ostalo, čim se krene u čišćenje, oni su znali dići sidro. Ali znalo ih je ostati.“

Svaki je dan, kaže, bio isti. „Pa, svakodnevica je bila… uvijek si na prvoj crti jer grad Vukovar je bio cijeli prva crta obrane. Morao si prvo paziti ljude pa sebe. Svaki dan obilazio si položaje, znači od položaja do položaja. Zove Blago,d ovedi 20 ljudi! Sjećam se, vodio sam 20 ljudi kad je pao Dom tehnike, došli su nam u tvornicu Borovo. Vodio sam 20 ljudi tamo. Išli smo na Sajmište s 20 ljudi, u par navrata išli smo na Trpinjsku cestu. Znači, jednostavno počnu granatirati ujutro u 7 sati, napad je recimo na Trpinjsku, na Sajmištu gore. Jednostavno, čovjeku je bio san najpotrebniji da se dođe malo sebi. Stalno smo razgovarali kamo treba prebaciti ljude, gdje bi oni mogli napasti. Ljudi su svaki dan ginuli, a pomoć nije dolazila. Svaki dan je bio sve teži i

teži.“, piše daniponosa.hrt.hr

Opisuje nam kako su izgledali posljednji dani dramatične obrane Vukovara: „Jako tužno, jako tužno. Nestalo je, znači, svega, ma najvažnije je bilo da imamo ta punjenja za ‘osu’. Doduše, nestalo je i granata za minobacače i haubice. Ali ove uličnе borbe, to je stvarno bilo teško kada nemate punjenja za ‘osu’, tenk prolazi,a nemate punjenja za RPG, nema zolja… Više nismo imali ni snage kamo oni uđu da mi to očistimo jer oni kamogod uđu, odmah dovuku i punjenja za ‘osu’ i zolje. Ali nismo više imali snage za ta čišćenja.“

Sa Zdenkom u obrani Vukovara bilasu i njegova dva brata, stariji Ivan i mlađi Zlatan. Mlađi je brat, priča nam, stalno bio s njim. „Uvijek je išao sa mnom. I pred kraj rata, pred pad Vukovara, bili smo u Mjesnoj zajednici „Stjepan Radić“ i on je rekao, idem malo odmoriti, dvije, tri kuće dalje. Otišao je i nikada ga više nisam vidio.“

Preplavljen osjećajima sve ove godine govori o mlađem bratu. I nama je rekao kako mu je jedan Vukovarac srpske nacionalnosti otkrio tko mu je ubio brata, što je i prijavio policiji u Vinkovcima. „Vjerujem da ga je tukao, kao što su ga svi ostali tukli. Čuo sam da su ga šest dana tukli, sedmi su ga dan ubili i bacili kraj ceste, tu na Vinkovačkoj cesti. Ležao je tu 10-15 dana i onda su ga odnijeli. Nađen je na novom groblju, u zajedničkoj grobnici. Pokopan je, sada ima i svoj križ.“

Zdenko je zarobljen 20. studenoga 1991. u Borovu naselju. Ondje se, kao i tisuće drugih što civila, što branitelja zatekao u krugu tvornice Borovo u koju je ušla jugoslavenska vojska. Govori nam kako je jedan vojnik jugoslavenske vojske počinio samoubojstvo jer više nije mogao gledati zlostavljanje zarobljenih branitelja i civila. „Da, to se pričalo u tvornici Borovo, da nije mogao gledati što se dešava prvo sa ženama, djecom, civilima i nama vojnicima, da se ubio kod pruge na putu prema tvornici Borovo.“

Nakon zarobljavanja završio je u srbijanskom logoru Stajićevo kod Zrenjanina, u kojem je doživio nove strahote. „Tukli su nas svim i svačim… Znači, čim su stigli, palicama, šakama, bejzbol palicama, kolcima… Jednostavno, prebijali su ljude.“ Opisuje i tko su bili najokrutniji mučitelji u logoru: „Ja sam išao na ispitivanje u Stajićevu, tukli su nas, dobivao sam batina, ali kad je došla ta njihova Državna bezbednost, to je bio posao predistražnog suca. Oni su bili najgori. Oni su znali tući, prebijati, valjda su bili obučeni da to rade.“

Zdenko više ne živi u Vukovaru. Životni mir pronašao je u Puli. Dani sjećanja na

Vukovar u njemu izazivaju val emocija. Pomalo je nevjerojatno da ovaj čovjek koji je toliko toga prošao nema ni spomenicu Domovinskog rata. „Mislim da sam među ljudima koji su zaslužili spomenicu Domovinskog rata. Nemam ni spomenicu Domovinskog rata ni odličja. Imam svoj ponos, imam svoje prijatelje koji su sa mnom ratovali. Imam svoje vojnike kojima sam zapovijedao, koje sam čuvao kao Boga dragog. I oni mene. Nastavit ću živjeti.“

U Vukovar se vraća uglavnom na obljetnice. Sve to još ga jedanput podsjeti na vrijeme koje je proživio sa svojim suborcima. Od države očekuje ono što je odavno bila dužna učiniti. Pronaći ubojice njegova brata.

This entry was posted on Thursday, November 14th, 2019 at 10:06 am and is filed under Aktualno, Branitelji You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Responses are currently closed, but you can trackback from your own site.